

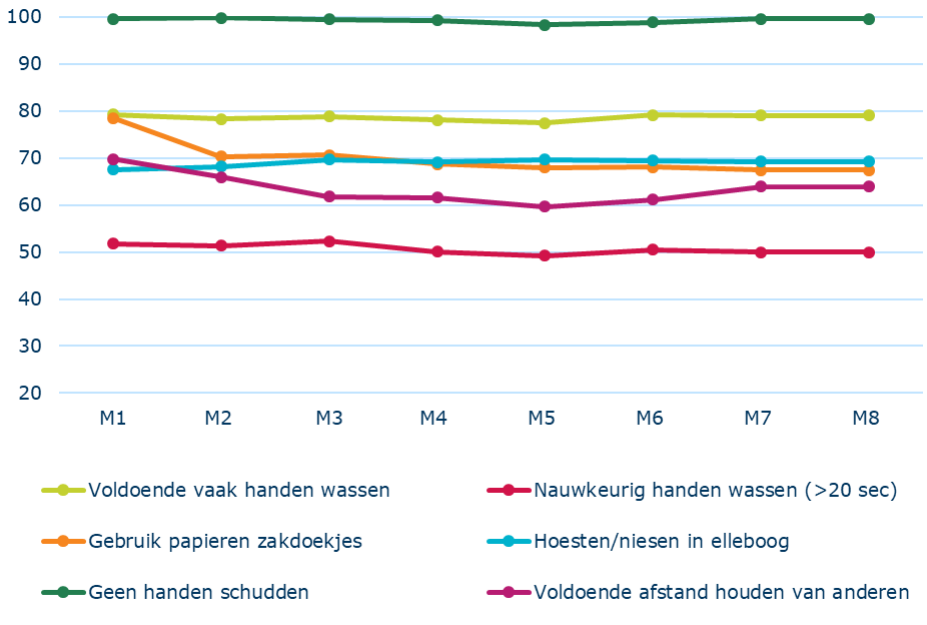
Veranderingen in gedrag, determinanten van gedrag en welzijn tijdens de coronacrisis

Om beter te begrijpen hoe mensen denken over de coronamaatregelen, wat hun drijfveren zijn om zich hieraan te houden en wat de impact op mensen is, voeren het RIVM, GGD GHOR Nederland en de regionale GGD'en samen een groot onderzoek uit. Dit richt zich op het gedrag van mensen, wat ze vinden van de gedragsmaatregelen van de overheid en hoe het met hen gaat.

Onderstaande resultaten zijn afkomstig uit acht meetmomenten van dit onderzoek in de regio Haaglanden en laten de verandering over de tijd zien.

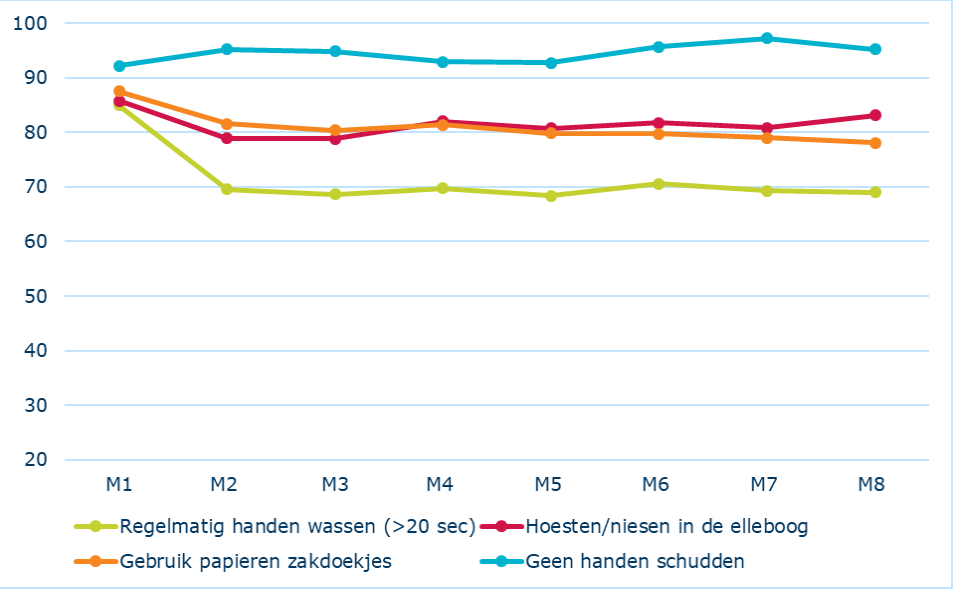
- Meting 1 (M1) : 17 t/m 24 april
- Meting 2 (M2) : 7 t/m 12 mei
- Meting 3 (M3) : 27 mei t/m 1 juni
- Meting 4 (M4) : 17 t/m 21 juni
- Meting 5 (M5) : 8 t/m 12 juli
- Meting 6 (M6) : 19 t/m 23 augustus
- Meting 7 (M7) : 30 september t/m 4 oktober
- Meting 8 (M8) : 11 t/m 15 november

Figuur 1: Percentage deelnemers dat zich aan de gedragsregels houdt

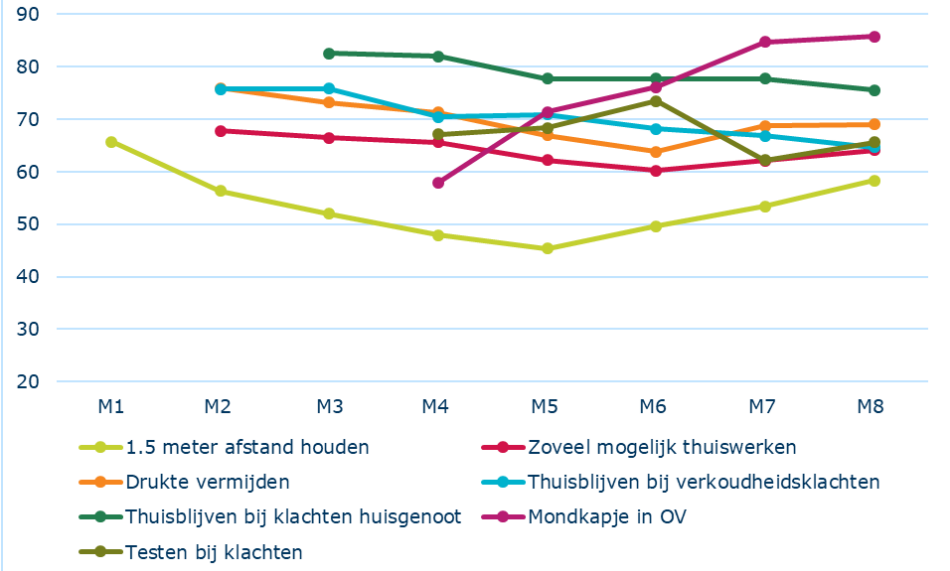
Het percentage deelnemers dat aangeeft zich te houden aan geen handen schudden, voldoende vaak handen wassen en hoesten/niesen in de elleboog blijft stabiel en hoog. Na een eerdere daling is het percentage deelnemers dat voldoende afstand houdt van anderen de laatste meetrondes weer licht gestegen. Nauwkeurig handen wassen is stabiel over de tijd, maar de helft van de deelnemers doet dit niet.

Figuur 2: Percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om zich aan de hygiënemaatregelen te houden

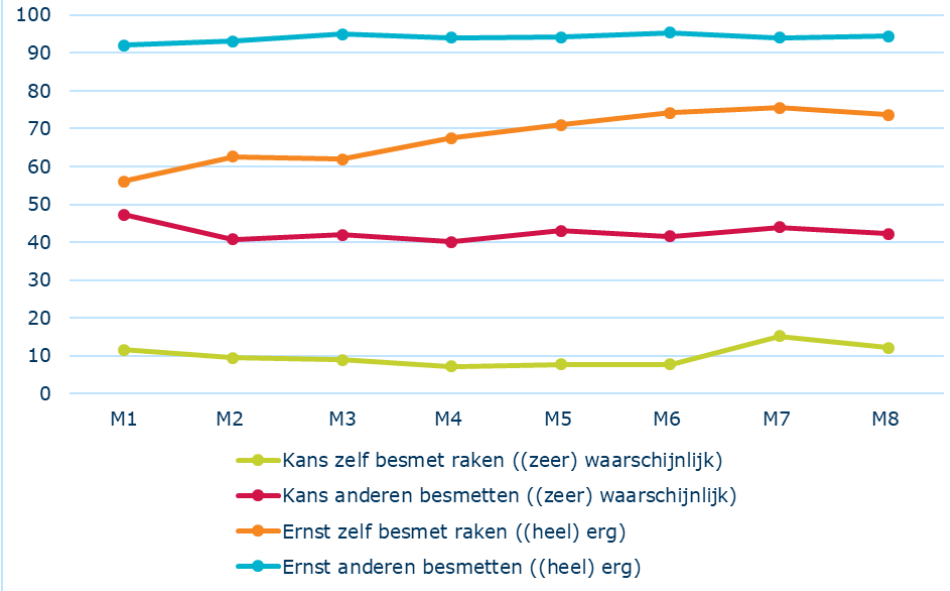
Het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om geen handen te schudden is stabiel hoog over de tijd. Het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om zich aan de andere hygiëne maatregelen te houden (handen wassen, hoesten/niesen in elleboog en gebruik van zakdoekjes) is tussen de eerste en tweede meting gedaald, maar daarna stabiel over de tijd.

Figuur 3: Percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om zich aan de gedragsmaatregelen te houden

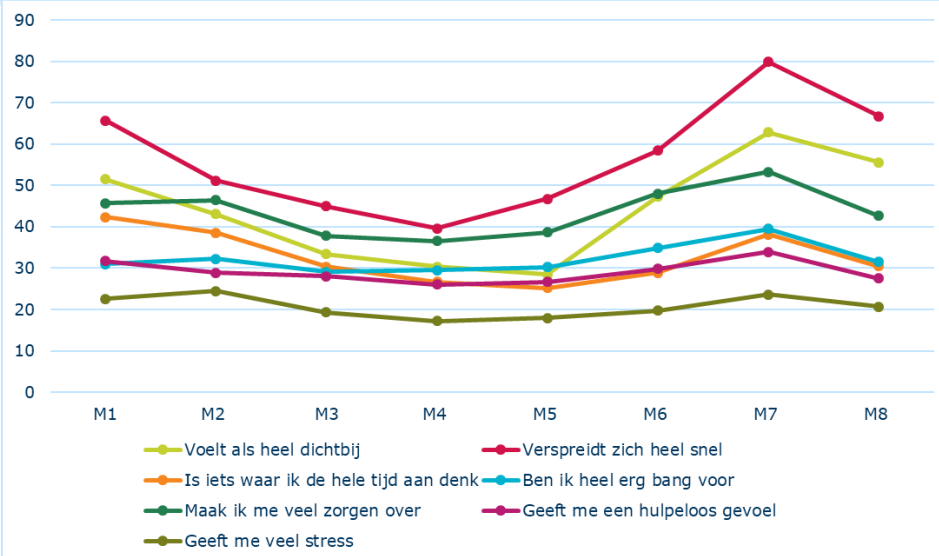
Na een eerdere daling neemt het percentage dat het (heel) makkelijk vind om 1,5 meter afstand te houden verder toe. Ook het dragen van een mondkapje in het OV laat een stijgende trend zien. Voor de overige gedragsmaatregelen is de trend voor het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vind om zich hieraan te houden licht schommelend tot stabiel tussen de 60 en 80%.

Figuur 4: Risico en ernst besmet raken en anderen besmetten

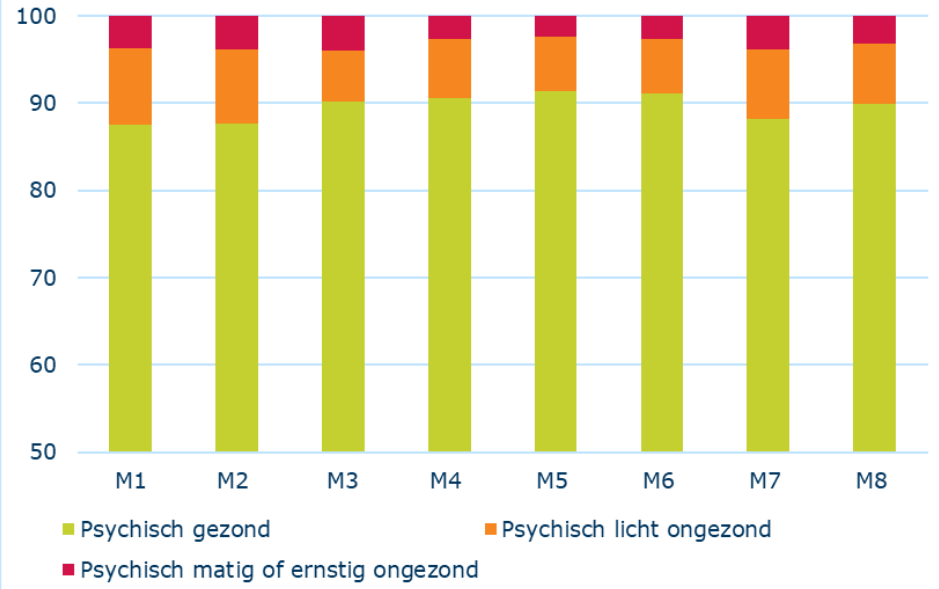
Het percentage deelnemers dat het (zeer) waarschijnlijk vindt besmet te raken is na een stijging tijdens M7 weer licht gedaald tijdens M8, terwijl de ervaren kans om anderen te besmetten stabiel is over de tijd. Het percentage deelnemers dat het (heel) erg vindt om besmet te raken is over de meetrondes heen gestegen en tijdens M8 licht gedaald, terwijl het percentage deelnemers dat het (heel) erg vindt om andere te besmetten stabiel hoog is gebleven.

Figuur 5: Gevoelsmatige emotionele dreiging van het coronavirus

Vanaf M1 tot M4 is de ervaren emotionele dreiging afgenomen, maar sinds M5 is dit weer toegenomen tot M7. Tijdens het laatste meetmoment (M8) is er weer een lichte daling zichtbaar in de ervaren emotionele dreiging.

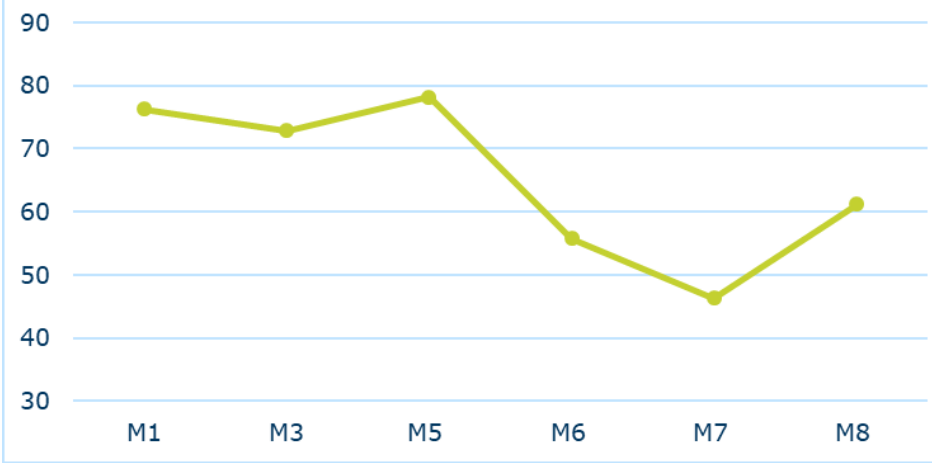
Figuur 6: Psychische gezondheid volgens de MHI-5*

De psychische gezondheid van de deelnemers is licht gestegen van M1 tot M5 en daarna weer licht afgenomen tot M7. M8 laat weer een lichte stijging zien. Over het algemeen is ongeveer 90% van de deelnemers psychisch gezond, 5 tot 10% is psychisch licht ongezond en 2 tot 4% is psychisch matig of ernstig ongezond.

* De 'Mental Health Inventory 5' ofwel 'MHI-5' is een internationale standaard voor een specifieke meting van de psychische gezondheid, bestaande uit 5 vragen.

Figuur 7: Vertrouwen overheid*

Het percentage deelnemers dat (heel) veel vertrouwen heeft in de aanpak van de Nederlandse overheid schommelde ronde de 75% en is tijdens M6 en M7 sterk gedaald waarbij nog maar ongeveer de helft (heel) veel vertrouwen had. Tijdens het laatste meetmoment (M8) is het vertrouwen weer toegenomen.

* In ronde 2 en 4 is deze vraag niet gesteld.

Conclusie

Sinds het eerste meetmoment van dit onderzoek in april is het percentage respondenten dat zich houdt aan de maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen redelijk stabiel gebleven. Het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om zich aan de hygiënemaatregelen te houden is hoog en stabiel. Bij de gedragsmaatregelen zijn er meer schommelingen te zien in het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om zich hieraan te houden. Met name het percentage deelnemers dat het (heel) makkelijk vindt om 1,5 meter afstand te houden is gedaald tussen M1 en M5, maar daarna weer gestegen.

Het percentage deelnemers dat de kans om besmet te raken groot acht liet een stijging zien bij M7 wat tijdens het begin van de tweede golf was, maar is daarna weer licht gedaald. Het percentage mensen dat het (heel) erg vindt om besmet te raken is gestegen tussen M3 en M7, daarna is dit gestabiliseerd. Tijdens M7, is de emotionele dreiging van het coronavirus sterk toegenomen en daarna weer licht gedaald tijdens M8. Het aantal mensen dat psychisch gezond is schommelt rond de 90% over de meetrondes, maar laat wel een lichte daling zien tijdens M7.

Het vertrouwen in de overheid was stabiel tot en met M5, maar is sterk gedaald tijdens M6 en M7. Tijdens M8 is het vertrouwen in de overheid weer toegenomen.

Deze veranderingen over de tijd komen over het algemeen overeen met de landelijke trend.

Hoe is het onderzoek uitgevoerd?

Voor dit onderzoek heeft GGD Haaglanden meegewerkt met het landelijke onderzoek naar gedragsmaatregelen en welbevinden tijdens de coronatijd van het RIVM en GGD-GHOR Nederland.

In deze rapportage staan de resultaten van veranderingen over de tijd gemeten van het eerste tot en met het achtste meetmoment. Voor veranderingen over de tijd is gekeken naar de deelnemers die aan alle meetrondes mee hebben gedaan (het cohort). In totaal hebben 2288 mensen van 16 jaar en ouder uit regio Haaglanden meegedaan aan de alle acht de rondes van het panelonderzoek. Van de respondenten is 57% vrouw. 7% van de respondenten is tussen de 16-39 jaar, 61% is tussen de 40-69 jaar en 32% is 70 jaar of ouder. De meerderheid van de respondenten heeft een hoog opleidingsniveau (65%) (HBO of universiteit) en is geboren in Nederland (92%).
De samenstelling van de onderzoekspopulatie is vanwege de opzet van dit onderzoek niet representatief voor de bevolking van de hele regio. De resultaten geven echter wel een indicatie van de situatie in de regio.

Meer informatie over de opzet van dit onderzoek kunt u vinden op de online Gezondheidsmonitor.

BEZOEKADRESSEN
Westeinde 128
2512 HE Den Haag
Reinier de Graafweg 5
2625 AD Delft
Croesinckplein 24-26
2722 EA Zoetermeer

POSTADRES
Postbus 16130
2500 BC Den Haag
info@ggdhaaglanden.nl
T (088) 355 01 00
www.ggdhaaglanden.nl

Afdeling Epidemiologie

7 december 2020

Voor meer informatie: gezondheidsmonitor@ggdhaaglanden.nl